

صفحه ۳

روزانه هفت تن پلاستیک وارد محیط زیست کابل می شود

آسان جواز

د ثبت مرکزی اداره د خصوصي سکتور څخه د ملاتړ په موخه د جوازونو د ورکړې په پروسه کې د پام وړ اصلاحات رامنځ ته کړي دي. د تشبث د جوازونو د صدور، نوي کولو او تغيرولو د پروسې موده له څو ورځو څخه یوازې څو محدودو ساعتونو ته را لنډه شوې ده.

په کابل او ولایتونو کې «د ثبت مرکزی اداره» دفترونو ته په مراجعه سره کولای شئ، تر یوه چتر لاندې د جواز ترلاسه کولو له چټکو خدماتو څخه گټه واخلي.

د تشبث لپاره د جواز اخیستو لګښت څومره دی؟

د جواز نوي کول (پوکلن / افغانی)	نوي جواز (پوکلن / افغانی)	د جواز ډول
۱۴,۵۰۰	۱۰۰	انفرادي
۱۴,۵۰۰	۱۰۰	شراکت

د تشبث جواز د صدور له نېټې څخه تر یو کال پورې اعتبار لري. د تشبث د غوښتنې په اساس، جواز تر دوه یا دريو کلونو پورې د نوي کیدو وړ دی.

د جواز ورکولو واحد مرجع
د جواز د ورکړې چټک او موثر خدمتونه

1011 acbr.gov.af

مرکزي دفتر، د حضورې چمن ختیځ لوري، کابل

تهدید داعش دروازه می دهها مکتب دخترانه را در ننگرهار بست

۸ صبح، کابل: مسئولان ریاست معارف ننگرهار تأیید می کنند که به دنبال تهدید گروه داعش، ۸۰ مکتب دخترانه در شهر جلال آباد، مرکز ولایت ننگرهار و شماری از ولسوالی های همجوار آن تعطیل شده است. پیش از این گروه داعش از طریق رادیوی محلی خود هشدار داده بود که به مکاتب دخترانه در ننگرهار حمله خواهد شد. شمار دانش آموزان دختر در هشتماد مکتب بسته شده حدود ۱۵۰ هزار نفر است.

حسب شینواری، رئیس معارف ننگرهار تأیید کرده است که این مکاتب به دنبال تهدیدات داعش تعطیل شده است. گروه داعش گفته است به دلیل این که نیروهای خارجی در هسکه مینه و برخی از ولسوالی های ننگرهار به غیر نظامیان و مهاجرین حمله کرده اند، اکنون آنان به مکاتب دخترانه حمله می کنند. رئیس معارف ننگرهار می گوید این مکاتب در حالی تعطیل شده که تنها یک امتحان از امتحانات آخر سال تحصیلی دانش آموزان باقی مانده بود. ننگرهار از ولایت های گرمسیر افغانستان است. امتحانات مکاتب در ولایت های گرمسیر به دلیل گرمای بیش از حد تابستانی زودتر برگزار می شود. مسئولان محلی در ولایت ننگرهار در حالی از بسته شدن دهها مکتب دخترانه در این ولایت خبر می دهند که بر اساس معلومات وزارت معارف، به دلیل ناامنی اکنون بیش از یک هزار مکتب در سراسر کشور بسته هستند.

سه هزار تن گندم کمکی اوزبیکستان به حیرتان رسید

صفحه ۲

مقام های امنیتی:

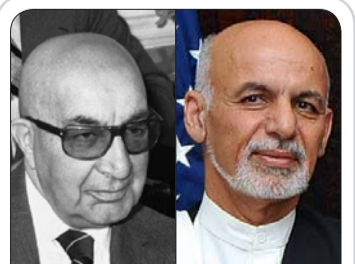
قضایای قتل در کابل افزایش یافته است

صفحه ۳

روایت کاذب طالبان

صفحه ۴

دمو کراسی، مایه می تمسخر نخبه گان فراگذاری پشتون

صفحه ۵

بسپج عالمان دین

دولت افغانستان تا حال روایت قابل فهم از موجودیت و مشروعیت خودش ارائه نکرده است. دولت، استراتژی تبلیغاتی روشن هم ندارد. در ۱۷ سال گذشته، دولت نتوانست عالمان دینی را علیه گروه طالبان بسپج کند، اما سه روز پیش یک گام مهم برداشته شد. دولت ۲۰۰۰ عالم دینی را بسپج کرد تا روایت کاذب طالبان را افشا کند. این عالمان دینی به صراحت اعلام کردند که جنگ طالبان نبرد مقدس نیست، بلکه خون‌ریزی نامشروع است، آنان حمله‌های انتحاری را حرام اعلام کردند. این گام بزرگی بود که باید دولت آن را به صورت فعال به یک استراتژی تبلیغاتی بدل کند.

کار دیگری که دولت باید بکند، جلب حمایت علمای زبدهی دنیای اسلام از فتوای عالمان دینی افغانستان است. دستگاه دیپلوماسی کشور و شورای عالمان دینی افغانستان باید فعال‌تر شوند. دولت در هماهنگی با شورای عالمان دینی باید دروازه‌های علمای زبدهی دنیای اسلام را دق‌الباب کند و از آنان بخواهد تا فتوای عالمان دینی افغانستان را تأیید کنند. طالبان و حامیان آنان باید درک کنند که جنگ‌شان هیچ مشروعیتی ندارد و صرف یک خون‌ریزی ناروا است.

طالبان در ۱۷ سال گذشته، فرصت‌های کلان سرمایه‌گذاری و بازسازی را نابود کردند. آنان کشور را قربانی اهداف ایدئولوژیک‌شان کردند. آنان نخواستند روند بازسازی‌ای که پس از نشست بن آغاز شده بود، مسیر طبیعی خود را طی کنند. اساس این جنگ و راه‌اندازی موج ترور و انتحار یک روایت کاذب است. روایت طالبان هیچ اساس ندارد.

نظام حقوقی افغانستان بر گرفته از فقه حنفی و حقوق مدرن است. قانون اساسی افغانستان هم تضادی با احکام شرعی ندارد. این‌ها مسایلی است که عالمان دینی افغانستان به آن تأکید کردند. نیروهای نظامی خارجی در بسیاری از کشورها حضور دارند. عربستان میزبان نیروهای امریکایی است. قطر، کشوری که طالبان با خانواده‌ی سلطنتی آن رابطه دارند، میزبان کشتی‌های جنگی و نیروهای رزمی امریکا است. فرماندهی نیروهای امریکایی در خاورمیانه هم در قطر موقعیت دارد. چرا باید قطر و عربستان از حمایت نظامی امریکا برخوردار باشند، ولی حضور این نیروها در افغانستان اشغال تلقی شود؟ آیا این معیار دوگانه نیست؟ آیا این امر مصداق قربانی کردن منافع افغانستان در پای منافع کشورهای دیگر نیست؟

دوام جنگ طالبان هیچ توجیه ندارد. عالمان دینی افغانستان نشان دادند که ادعای شرعی بودن جنگ طالبان اساس ندارد. هر گروهی که می‌خواهد در سیاست افغانستان نقش داشته باشد، باید با کابل وارد مذاکره شود. این گروه باید خلع سلاح شود. تشکیلات نظامی آنان باید از بین برود. رهبران آنان باید قبول کنند که دموکراسی و انتخابات را می‌پذیرند. مشروعیت انتخاباتی در دنیای اسلام پذیرفته شده است. جمعیت‌العلمای پاکستان که طالبان بیشتر از هر تنظیم سیاسی خارجی دیگر از آن متأثر است، انتخابات و دموکراسی را قبول دارد. جنبش اخوان‌المسلمون مصر هم انتخابات را قبول دارد. آنان در سال ۲۰۱۱ در مبارزات انتخاباتی شرکت کردند.

آنانی که برای برگرداندن امارت مخلوع می‌جنگند و مردم را با ترور انتحاری می‌کشند، مشروعیتی ندارند و کار آنان مصداق ظلم، قتل، دهشت و ترور است. جنگ نیروهای امنیتی با نیروهایی که قتل، دهشت و ترور راه می‌اندازند، مشروع است. در این مبارزه، جامعه‌ی جهانی در کنار مردم افغانستان ایستاده است. طالبان در روایت ملی، روایت مذهبی و اذهان مردم افغانستان شکست خورده‌اند. تنها راه مشروع و قابل قبول این است که گروه طالبان وارد مذاکره با دولت افغانستان شود و مشروعیت انتخابات را بپذیرد.

ساتوران از فتوای علما استقبال کردند

۸ صبح، کابل: اعضای مجلس بزرگان در جلسه‌ی روز سه شنبه (۱۵ جوزا) از صدور فتوای علمای افغانستان بر ضد جنگ استقبال کردند. به قول ساتوران «این فتوا یک اقدام تاریخی است.»

در روز دوشنبه حدود ۲ هزار تن از عالمان دین از سراسر کشور با تجمع در خیمه‌ی لویه‌جرگه، فتوای ناجایز بودن جنگ در کشور را صادر کردند. عالمان دین گفته بودند که «جنگ جاری از نظر شریعت و نصوص دینی ناروا است و هیچ‌گونه صبغه‌ی دینی ندارد.»

اکنون ساتوران با استقبال از این فتوا، از مردم خواستند که از صدور این فتوا تمجید و برای پایان جنگ در کشور «همنوايي» کنند.

آمنه‌افضلی، یک عضو مجلس سنا این فتوا را اقدام نیک و شجاعانه‌ی عالمان دینی توصیف کرد. او تأکید کرد که دیگر برای ادامه‌ی جنگ در کشور، هیچ بهانه‌ای مورد پذیرش نیست.

محمدحسن هوتک، دیگر عضو مجلس هم گفت امیدوار

یوناما حمله بر عالمان دین را محکوم کرد

۸ صبح، کابل: دفتر معاونیت سازمان ملل متحد (یوناما) حمله‌ی دو روز پیش بر نشست عالمان دین را محکوم کرده و گفته که «انجام این اعمال، ممکن است جرم جنگی محسوب شود و کسانی که مسئول انجام چنین حملاتی هستند، باید به عدالت کشانیده شوند و پاسخ‌گو باشند.»

یوناما دیروز (سه‌شنبه، ۱۵ جوزا) با نشر خبرنامه‌ای گفته است که حمله بر گروهی از عالمان دینی که به صورت مسالمت‌آمیز در کابل برای صدور قطع‌نامه‌ی مشترک برای افغانستانی مصون‌تر و امن‌تر کمک می‌کردند «کاملاً غیر قابل قبول است.»

امضای قرارداد ۹۹ پروژه‌ی انکشافی به ارزش بیش از ۲۴۰ میلیون افغانی

محبوب الرحمن کریمی وزیر احیا و انکشاف دهات، روز سه شنبه (۱۵ جوزا) قرار داد ۹۹ پروژه‌ی انکشافی را با شوراها‌ی انکشافی ۲۱ ولایت کشور به امضا رساند.

این پروژه‌های انکشافی در ولایت‌های کابل، خوست، بلخ، بادغیس، جوزجان، سمنگان، پنجشیر، تخار، غزنی، پروان، غور، بدخشان، ننگرهار، بامیان، دایکندی، هلمند، زابل، پکتیا، فاریاب، کندهار و نورستان تطبیق می‌شود.

محبوب‌الرحمن کریمی وزیر احیا و انکشاف دهات در مراسم امضای این قراردادها گفت که نزدیک به ۱۷ میلیون تن در افغانستان نیاز به دسترسی به آب آشامیدنی صحی دارند که در این رقم حدود ۶۳ درصد از نفوس کشور را تشکیل می‌دهد.

به گفته‌ی وزیر احیا و انکشاف دهات، هزینه‌ی مجموعی این پروژه‌ها بیش از ۲۴۰ میلیون افغانی است که از جانب وزارت مالیه و اداره‌ی یونیسیف پرداخت می‌شود. وزیر احیا و انکشاف دهات افزود: «پروژه‌هایی که امروز قرارداد آن‌ها با شوراها‌ی انکشافی به امضا رسید، شامل حفر چاه‌های آب آشامیدنی، ساخت شبکه‌های آبرسانی، اعمار ذخایر آب آشامیدنی و اعمار کانال‌های آبیاری می‌شود.»

سه هزار تن گندم کمکی اوزبیکستان به حیرتان رسید

۸ صبح، بلخ: مسئولان وزارت زراعت، آبیاری و مالداري می‌گویند سه هزار تن گندم کمک بلاعوض اوزبیکستان به بندر حیرتان رسیده است. این کاروان کمکی روز سه شنبه (۱۵ جوزا) به شهرک حیرتان رسید. در مراسم تسلیم‌دهی این کمک‌ها، شماری از وزیران کابینه، هیأت ریاست جمهوری و والیان ولایت‌های شمال کشور حضور داشتند.

عصمت‌الله ارگاشف، نماینده‌ی فوق‌العاده‌ی رییس جمهور اوزبیکستان با هیأت همراهش در سپردن گندم‌های کمکی به مقام‌های افغان حضور داشت. او از تلاش‌های کشورش برای نزدیک‌ساختن روابط دو کشور سخن گفت.

نصیراحمد درانی، وزیر زراعت، آبیاری و مالداري که به بندر حیرتان رفته، از این کمک اوزبیکستان استقبال و سپاس‌گزاری کرده است. آقای درانی گفته است این کمک‌ها به آسیب‌دیده‌گان خشک‌سالی و سیلاب‌های اخیر در ولایت‌های شمالی توزیع می‌شود.

خشک‌سالی‌های امسال باعث شده که باشندگان ولایت‌های جوزجان، سرپل، بلخ، سمنگان و فاریاب زبان‌های بسیاری را متحمل شوند.

تأکید رییس جمهور بر نقش برجسته‌ی چین در ثبات منطقه‌ای

در اوج نگرانی‌های امنیتی در افغانستان، رییس جمهور در گفت‌وگویی با تلویزیون مرکزی چین نقش بی‌جنگ را در پایان دادن به جنگ افغانستان سودمند می‌داند و می‌گوید که باید در برابر تهدیدها به گونه‌ی مشترک مبارزه شود.

رییس جمهور اشرف غنی بر نقش برجسته‌ی چین در ایجاد ثبات در افغانستان و منطقه تأکید می‌کند. آقای غنی می‌گوید که چین یک پایه‌ی ثبات جهانی است و ابتکارهای اقتصادی این کشور می‌تواند به منطقه رفاه و سعادت بیاورد.

به نقل از طلوع‌نیوز، در حالی که نهادهای امنیتی و دفاعی کشور می‌گویند که همین اکنون نیروهای دولتی در چهارده ولایت در برابر طالبان در جنگ هستند، رییس جمهور غنی امیدوار است که نقش چین در پایان دادن این جنگ‌ها اثرگذار باشد.

آقای غنی گفته است: «نخستین اصل مهم رسیدن به یک همگرایی درک مشترک از تهدیدها است؛ زیرا این تهدیدها متوجه یک کشور نیستند، آن‌ها برخاسته از شبکه‌ها هستند. در حالی که سازمان همکاری‌های شانگهای متکی بر همکاری‌های کشورها و مردم است، ما نیاز داریم بدانیم که هیچ کشوری از این تهدیدها در امان نیست.»

این نگرانی‌های رییس جمهور ظاهراً برخاسته از تهدیدهایی است که همین اکنون دامن‌گیر افغانستان است؛ مقامات افغانستان بارها گفته‌اند که این تهدیدها ریشه‌های بیرونی دارند.

نجیب دانش، سخنگوی وزارت امور داخله گفت: «همین اکنون نیروهای امنیتی در چهارده ولایت افغانستان سرگرم عملیات‌ها هستند و اوضاع قسمی که در گذشته در فاریاب و غزنی بود، حالا تغییر خورده است و اوضاع به سوی بهبود روان است.»

اما باور برخی از اعضای مجلس نماینده‌گان این است که برای گذشتن از این همه جنجال‌های ضد امنیت، باید برنامه‌های اثرگذاری در بخش‌های آسیب‌پذیر روی دست گرفته شوند.

داوود کلکانی، عضو مجلس نماینده‌گان گفته است: «یک ابهام در جنگ افغانستان وجود دارد و به این ابهام باید در اول رسیده‌گی شود.»

غلام‌فاروق مجروح، عضو مجلس نماینده‌گان گفت: «نخست رهبران حکومت به یک توافق نظر برسند و موضوعات امنیتی را جدی بگیرند و در اولویت کارشان قرار دهند.»

پیش از این نهادهای امنیتی و دفاعی کشور گفته‌اند که در این فصل جنگ، تحرکات طالبان بیشتر شده است و همین وضع، سبب افزایش تلفات دو طرف نیز شده است. اکنون نیروهای دولتی برای کاهش تلفات نیروهای دولتی، عملیات‌های نیروهای ویژه و کماندوها را افزایش داده‌اند.

میلیون تن زباله دفن شده است. آقای حیدری می‌گوید اگر مسئولان شهرداری به زودترین فرصت برای این چالش راه حل نیابند، اداره ولایت کابل نه تنها به دادگاه مراجعه کرده و مسئولان شهرداری را به دادگاه خواهد کشاند، بلکه مانع دفن دوباره زباله‌ها در گزگ خواهد شد.

به گفته‌ی والی کابل برای جمع‌آوری هر تن زباله، تا ۲۵ دالر مصرف می‌شود و اگر ۱۰ دالر دیگر هم مصرف شود، تمام این زباله‌ها تصفیه خواهند شد.

این در حالی است که احمدبهاد غیائی، رییس بخش نظیف شهرداری کابل می‌گوید برای کاستن از میزان زباله‌ها و یا تصفیه‌ی آن، نیاز به سرمایه‌گذاری بزرگ و عیارسازی سیستم منسجم مدیریت زباله‌ها در شهر کابل است تا انباشت زباله‌ها در ساحه‌ی گزگ کاهش یابد.

رییس بخش نظیف شهرداری کابل به این باور است که آمار والی کابل نادرست است و هیچ امکان ندارد که هر تن زباله با ۱۰ دالر قابل تصفیه باشد. او افزود: «برای کاهش زباله‌ها به همکاری شهروندان و برای تصفیه‌ی آن سرمایه‌گذاری‌های هنگفت و حمایت سیاسی نیاز است. وزارت مالیه باید بودجه‌ی بسیار کلانی را برای شهرداری اختصاص دهد.»

در عین حال عباس بصیر، رییس عمومی سازمان همکاری‌های محیط زیستی جنوب آسیا یادآور شد که سازمان ملل متحد هر سال را به یک بخشی از چالش‌های محیط زیستی جهان اختصاص می‌دهد. امسال سازمان ملل روز جهانی محیط زیست را روز مبارزه با آلودگی پلاستیک نام داده است.

به گفته‌ی آقای بصیر، شعار امسال سازمان ملل برای روز محیط زیست این است که «هرکدام ما در هر جایی از دنیا که زنده‌گی می‌کنیم، باید در برابر چالش آلودگی پلاستیک مقابله کنیم و هر کدام ما در برابر خطرهای ناشی از انباشت خریطه‌ها و ظروف پلاستیکی مقابله کنیم تا از این طریق شاخص‌های سلامت جوامع انسانی را بهبود بخشیم.»

همچنان غلاممحمد ملکیار، معین مسلکی اداره‌ی ملی حفاظت از محیط زیست گفت که حفاظت محیط زیست حیثیت امنیت ملی را به خود گرفته است: «در صورتی که محیط زیست آلوده باشد، تأمین امنیت بسیار مؤثر نخواهد بود.»

در عین حال حمیدالله فاروقی، رییس دانشگاه کابل در جریان سخنان خود گفت که برخورد غیر مسئولانه‌ی انسان در برابر بزرگ‌ترین و جدی‌ترین عامل تخریب‌کننده‌ی محیط زیستی به هیچ‌وجه قابل قبول مراکز علمی و پژوهشی نیست.

راه‌اندازی کارزار مبارزه با پلاستیک

روزانه هفت تن پلاستیک وارد محیط زیست کابل می‌شود

در «گزگ» به مسئولان شهرداری کابل هشدار می‌دهد که اگر انباشت بی‌رویه‌ی زباله در گزگ ادامه یابد، رهبری اداره ولایت کابل مسئولان شهرداری را به دادگاه خواهد کشاند.

درصدی بالایی از زباله‌های گزگ، پلاستیک‌ها ساخته است.

والی کابل می‌گوید بر اساس گزارش خود شهرداری در شورای انکشاف شهری، در «گزگ» در حدود چهار و نیم

را امضا می‌کند، می‌گوید اگر حکومت خودش پیش‌گام شود و در یک مرحله برای تمام فروشندگان کیسه‌های کاغذی توزیع کند، شاید استفاده از کیسه‌های کاغذی جای پلاستیک را بگیرد.

میزان بالای استفاده از پلاستیک در کابل و ضررهای ناشی از آن، نگرانی مسئولان و کارشناسان محیط زیست را برانگیخته است.

محمدعقوب حیدری، والی کابل به خاطر انباشت زباله‌ها

فاطمه فرامرز

کارزار مبارزه با پلاستیک در حالی راه‌اندازی می‌شود که مردم افغانستان به گونه‌ی بی‌رویه‌ای از پلاستیک استفاده می‌کنند.

مردم افغانستان همه‌ی مواد مورد نیازشان را، از آرد تا میوه، ترکاری، پوشاک، لوازم خانه و... در کیسه‌های پلاستیکی از بازار به خانه می‌برند.

کمتر ناوایی‌ای در افغانستان نان گرم را با کیسه‌ی کاغذی به مشتریان می‌دهند. مردم هم با سطح پایین آگاهی در مورد ضررهای پلاستیک، نان را گرفته و با خاطر جمع خانه می‌برند.

همچنان بر اساس آمارها در سراسر کشور حدود ۸۰۰ کارخانه‌ی تولید پلاستیک فعالیت می‌کنند و فقط در شهر کابل روزانه تا چهار تن زباله از مصرف کیسه‌های پلاستیکی تولید می‌شود.

استفاده از کیسه‌های پلاستیکی در کنار ارزان بودن، ناشی از آگاهی نداشتن مردم در مورد ضررهای ناشی از پلاستیک است.

مریم می‌گوید او در مورد ضررهای ناشی از پلاستیک بسیار شنیده است و اما این کارزارها جایی را نمی‌گیرد؛ چون کسانی که استفاده از پلاستیک را منع می‌کنند، یا بدیلی ندارند و یا پیشنهادشان زیاد عملی نیست.

به گفته‌ی مریم، گزینه‌ی بدیل حکومت و نهادها به جای پلاستیک، کیسه‌های کاغذی است، اما کیسه‌های کاغذی گران‌بها است و فروشندگان هنگام فروش بهای کیسه‌های کاغذی را از مشتری جداگانه می‌خواهند. مشتریان به ندرت حاضر به پرداخت بهای کیسه می‌شوند.

در همین حال، شعیب که بنر «نه به استفاده‌ی پلاستیک»

مقام‌های امنیتی:

قضایای قتل در کابل افزایش یافته است

حسین حیدری

مقام‌های فرماندهی پولیس ولایت کابل می‌گویند که در یک‌ونیم ماه گذشته و به ویژه در ماه رمضان قضایای قتل در شهر کابل افزایش یافته است.

محمدداوود امین، سرپرست فرماندهی پولیس کابل در یک نشست خبری روز سه‌شنبه (۱۵ جوزا) گفت که در یک‌ونیم ماه گذشته ۴۸ قضیه‌ی قتل در شهر کابل به وقوع پیوسته است و در رابطه به این قضایا ۵۸ مظنون از ساحات مختلف شهر کابل بازداشت شده‌اند.

آقای امین افزود که در این ماه قضایای قتل و سرقت وسایط نقلیه نسبت به جرایم دیگر افزایش یافته است.

سرپرست فرماندهی پولیس کابل گفت که بیشتر این قتل‌های فامیلی است. به گفته‌ی او: «پدر بچه را، بچه پدر را، برادر کاکا را و در بعضی حوزه‌های امنیتی جوانان ما صرف به این که چرا سیل کردی یا چرا سیل نکردم با چاقو و آله‌ی جاریه یکی دیگر خود را می‌زنند و بیچاره‌ها به قتل می‌رسند.»

از میان ۴۸ قضیه‌ی قتل، هشت قضیه‌ی آن تنها در ولسوالی قره‌باغ، ولایت کابل رخ داده است.

محمدداوود امین وضعیت امنیتی این ولسوالی را پرچالش دانست و گفت که در رابطه به قضایای قتل، امر امنیت و فرماندان امنیه‌ی ولسوالی قره‌باغ به مرکز خواسته شده بودند و از آنان تحقیق شد.

او افزود که به خاطر بهبود وضعیت امنیتی این ولسوالی

پنجم، ششم، هفتم و دهم جمع‌آوری و غرض‌تداوی به شفاخانه‌های مربوط معرفی شده‌اند.

آقای امین گفت که آنان برای اولین بار صدها معتاد را از زیر پل سوخته‌ی شهر کابل متواری کرده‌اند.

با وجودی که پولیس کابل متواری کردن معتادان را از زیر پل سوخته برای خود یک دست‌آورد می‌داند، اما باشندده‌های اطراف پل سوخته می‌گویند که بی‌جا شدن معتادان از زیر پل آنان را با مشکل مواجه کرده است.

نعمت حمیدی در غرب پل سوخته اتاق دارد. آقای حمیدی می‌گوید که با بی‌جا شدن معتادان از زیر پل، مشکل باشندده‌های این ساحه چند برابر شده است.

او می‌افزاید که این معتادان در جریان روز و شب دست به دزدی اموال مردم می‌زنند و همچنان در لب جاده‌های

روایت کاذب طالبان

فردوس

در افغانستان هم از سوی اسلام‌گرایان محلی زیر سوال رفت.

طالبان هم امروز به همین روش عمل می‌کنند. بر مبنای روایت آنان، احکام شرعی در محاکم افغانستان تطبیق نمی‌شود، قانون اساسی آن در تضاد با شریعت است و بنابراین حکومت مشروعیت ندارد. اما پاسخ عالمان دینی‌ای که دو روز پیش در کابل گرد آمده بودند، متفاوت بود. این عالمان دینی نشان دادند که روایت طالبان کاذب است. محاکم افغانستان بر اساس احکام شرعی فیصله می‌کنند، نظام حقوقی افغانستان شرعی است و قانون اساسی کشور هم در تضاد با شریعت نیست. در دنیای اسلام، حکومتی مشروعیت خود را می‌بازد که در قلمروش محاکم بر اساس احکام شریعت قضاوت نمی‌کند، اما در افغانستان کنونی چنین است: تمام محاکم بر مبنای احکام شریعت قضاوت می‌کنند و نظام حقوقی کشور شرعی است.

حکومت طالبان زیر فشار نظامی جهان در سال ۲۰۰۱ سقوط کرد. با سقوط حکومت آنان، قلمرو افغانستان نیاز به یک حکومت جدید داشت. روشن است که در نبود حکومت هرجومرج و خودسری قاعده‌ی رایج می‌شود. هرجومرج، بدترین حالت ممکن برای یک جامعه است. تمام مسلمانانی که در مورد فلسفه‌ی وجود حکومت نوشته‌اند، به این نکته اتفاق دارند که در نبود حکومت، هرجومرج می‌آید و این، بدترین وضعیت است. برای جلوگیری از هرجومرج باید حکومتی در افغانستان روی کار می‌آمد. نظم سیاسی پس از بن تمام معیارهای مشروعیت را مد نظر گرفت. تلاش شد که محاکم و نظام حقوقی افغانستان همان‌طور که در گذشته بود، باقی بماند. در این نظام حقوقی، حقوق مدرن و فقه حنفی جایگاه برجسته‌ای دارند. تمام نیروهای سیاسی مسلط که در نظم سیاسی پس از بن صاحب جایگاه شدند، به این باور بودند که نباید کاری شود که حکومت جدید به سرنوشت حزب دموکراتیک خلق دچار شود و مشروعیت آن از بین برود.

روایت طالبان در مورد تعطیلی اجرای احکام شرعی در محاکم افغانستان کاذب است. حمایت از آزادی‌های فردی در قانون اساسی افغانستان، عرف جهان‌شمول است. مردم افغانستان علاوه بر این که مسلمان‌اند، انسان هم هستند و حقوق بشری دارند.

هیچ منطقی نیست که کسی را به زور وادار کنید که به کسرت نرود یا به گونه‌ی خاصی لباس بپوشد. حضور نیروهای بین‌المللی هم مسئله‌ای نیست که کسی بتواند به بهانه‌ی آن آتش جنگ را روشن نگهدارد. نیروهای امریکایی در قطر، عربستان و امارات هم مستقر هستند. چرا استفاده از کمک‌های نظامی، فنی و مالی امریکا برای عربستان و قطر مشروع است، ولی برای مردم افغانستان نامشروع؟ چرا شیخ ابن‌باز یا شیخ سدید در عربستان علیه حضور نیروهای امریکایی فتوا نمی‌دهند؟

این‌ها نشان می‌دهد که روایت طالبان هیچ مبنای منطقی و حقیقی ندارد. روایت آنان سراسر کاذب است. آنان بر اساس ایدیولوژی که دارند، یک روایت کاذب درست کرده‌اند و آن را به خورد مخاطبانی می‌دهند که از هیچ چیزی آگاهی ندارند. دولت افغانستان باید با استفاده از فتوای عالمان دینی و موارد دیگر برای موجودیت خودش یک روایت ساده و قابل فهم بسازد و بر مبنای آن، یک استراتژی تبلیغاتی تدوین کند. مشکل این است که دولت به دلیل نداشتن یک روایت منسجم در جنگ تبلیغاتی ضعیف عمل کرده است. این ضعف باید جبران شود.

طالبان برای توجیه شورش و موج تروری که بعد از سال ۲۰۰۳ به راه انداختند، یک روایت کاذب ایدیولوژیک ساختند. آنان ادعا دارند که یک گروه مذهبی هستند، از عالمان دینی و طالب‌های مدرسه‌ی مذهبی نماینده‌ی می‌کنند و برای اعاده‌ی یک امارت شرعی می‌جنگند. آنان حضور نیروهای بین‌المللی را نیز مصداق اشغال‌گری معرفی می‌کنند. روایت کاذب طالبان این است که نیروهای خارجی و حکومت طرف‌دار آنان با کنار گذاشتن احکام شرعی یک نظام حقوقی غیر شرعی را جان‌فشان آن کرده‌اند. طالبان هدف از راه‌اندازی موج ترور و انتحار را بیرون کردن نیروهای خارجی و اعاده‌ی امارت شرعی اعلام کرده‌اند. این روایت کاذب طالبان، ریشه در مبنای مشروعیت حاکمان در دنیای اسلام دارد. تا پیش از سقوط خلافت عباسی‌ها سؤالی در مورد مبنای مشروعیت حاکمان در دنیای اسلام خلق نشده بود. خلافت‌های اموی و عباسی روی جمعیت بزرگی از مسلمانان و نامسلمانان حکومت می‌کردند و مبنای مشروعیت آنان به صورت جدی زیر سوال نرفته بود. پس از سقوط بغداد به دست مغول‌ها و نابودی خلافت عباسی‌ها در سال ۱۲۵۸ میلادی، قلمرو عباسی‌ها میان حاکمان مسلمان و نامسلمان تقسیم شد. در آن زمان، سوال مشروعیت حاکم در دنیای اسلام به صورت جدی مطرح شد. قبل از سقوط عباسی‌ها خلیفه تنها حاکم مشروعی بود که مجموع مسلمانان و غیر مسلمانان خراسان هم که خودشان را سلطان یا امیر می‌نامیدند نیز به خلافت عباسی‌ها بیعت داشتند. با سقوط عباسی‌ها، سوال مشروعیت حاکم به مسئله‌ی اصلی بدل شد. در آن زمان، روی یک اصل توافق صورت گرفت. تقریباً در دنیای اسلام این توافق به وجود آمد که حاکمی صلاحیت حکومت‌کردن دارد که محاکم در قلمرو حاکمیتش بر اساس احکام شرعی قضاوت کنند.

نظام حقوقی حاکم بر قلمرو یک حاکم مشروعیت او را تعیین می‌کند. اگر نظام حقوقی در قلمرو یک حاکم شرعی می‌بود، مشروعیت داشت. شخصیت حاکم، اخلاق و دیانت او، معیار مشروعیت نبود. مثلاً امیران و سلاطینی در دنیای اسلام حکومت کردند که مردم را شی یا مال می‌انگاشتند و با شمار زیادی از زنان ازدواج کرده بودند. حاکمانی هم بودند که در حد افراط می‌گساری می‌کردند. برخی از حاکمان اعضای خانواده و دربار خود را بی‌رحمی تمام می‌کشتند. اما این موارد، حاکمیت هیچ کدام، مشروعیت حاکمان را زیر سوال نبرده بود. تا سال ۱۴۵۳ میلادی وضع به همین منوال بود. پس از آن، ترک‌های عثمانی اعلام خلافت کردند و تا پایان جنگ جهانی اول حاکم بودند.

با سقوط عثمانی‌ها بار دیگر سوال مشروعیت حاکم مطرح شد. ظهور اسلام‌گرایی و جهادیسلم مدرن هم در واقع پاسخی بود به سقوط عثمانی‌ها و حوادث دیگر. ایدیولوژی‌های جهادیسلم هم سوال مشروعیت حاکم را مطرح کردند و پاسخی را که ابن تیمیه، فقیه و حدیث‌شناس قرن ۱۴ میلادی هم داده بود، تکرار کردند. ابن تیمیه در سال ۱۳۰۳ میلادی، زمانی که دیگر خلافتی وجود نداشت، فتوا داد که حاکمی مشروعیت دارد که در قلمروش احکام شرعی اجرا شود. ایدیولوژی‌های جهادیسلم، مشروعیت حکومت‌هایی را زیر سوال بردند که نظام حقوقی‌شان احکام شرعی نبود. آنان جمهوری‌های سکولار عرب را حکومت‌های نامسلمان اعلام کردند. مشروعیت رضاشاه پهلوی در ایران و حاکمیت حزب دموکراتیک خلق

کلاهبرداری تلفونی:

«شما برنده شده‌اید!»

سیدحسن حسینی

دزدی شده، در صد بازگرداندن باقی مانده‌ی آن به مشتری می‌شود. در این جریان همچنان سیمکارت‌هایی که پول دزدی شده به آن انتقال می‌یابد، از طرف شرکت مسدود شده و از دور خارج می‌شوند.

پولیس پی‌گیری می‌کند؟

فرماندهی پولیس هرات هم از شکایت‌های زیادی در این زمینه خبر می‌دهد، اما به این نظر است که اکثر کلاهبرداران از سایر ولایت‌ها به شهروندان هرات تماس می‌گیرند.

عبدالاحد ولی‌زاده، سخنگوی پولیس هرات در صحبت با روزنامه‌ی ۸ صبح می‌گوید که برای پی‌گیری شکایت‌ها، با ذکر گزارش کلاهبرداری، پرونده شاکیان را به مرکز کشور منتقل می‌کنند.

با آن که پولیس می‌گوید که کلاهبرداران از ولایت‌های دیگر هستند، اما به نظر می‌رسد که این ادعا از دید مردم خریدار ندارد. مصطفی مجیدی، یکی از کسانی که از وی کلاهبرداری شده، پولیس را به کم کاری و شرکت‌های مخابراتی را به همدستی با کلاهبرداران متهم می‌کند. او می‌گوید: «در هر صورت پولیس باید کلاهبردار را پیدا کند و شرکت مخابراتی باید هویت کلاهبردار را افشا کند.»

شرکت‌های مخابراتی: ما دست نداریم

میر حامد سلیمانی، کارشناس امنیتی و مسئول شرکت مخابراتی اتصالات در غرب افغانستان در صحبت با روزنامه‌ی ۸ صبح اتهام دست داشتن کارمندان شرکت را در کلاهبرداری رد می‌کند. به نظر آقای سلیمانی، امکان دارد کلاهبردار با افراد نزدیک طعمه رابطه داشته و از همین طریق دست به کلاهبرداری بزند. این مسئول شرکت مخابراتی اتصالات تصریح می‌کند که برای باخبر کردن مردم از وجود چنین کلاهبرداری‌های تلفونی، به مشترکان شرکت هر چند وقت یک بار از طرف شرکت پیام فرستاده می‌شود.

این ادعا در حالی مطرح می‌شود که اداره‌ی اتر در غرب کشور آن را رد کرده و می‌گوید که شرکت مخابراتی اتصالات هیچ پیامی را در مورد وجود کلاهبرداری تلفونی به مشترکان خود نفرستاده است.

بصیر احمد محمدی، مسئول فروشات شرکت مخابراتی ام‌تی‌ان در غرب کشور می‌گوید که سه ماه پیش به همه‌ی مشترکان این شرکت پیامی در مورد وجود کلاهبرداری تلفونی فرستاده شده است. او می‌گوید که با پخش اعلان از طریق رسانه‌ها و ارسال پیامک به تمام مشترکان، از آنان خواستیم که فریب کلاهبرداران تلفونی را نخورند.

گفتنی است که بر اساس یافته‌های اداره‌ی تنظیم مخابراتی افغانستان (اترا) کلاهبرداری تلفونی نه تنها در هرات که در تمام ولایت‌های افغانستان به شکل جدی وجود دارد. به باور این اداره افراد زیادی بنابر بی‌سوادی و یا دور بودن مسیر راه‌ها و یا حتا آگاهی نداشتن، از پی‌گیری خسارتی که دیده‌اند صرف نظر می‌کنند.

آگاهان امور اما نگاه دیگری به این موضوع دارند. به باور کارشناسان، وجود سیمکارت‌های غیر قانونی و فروش آن در بازار، زمینه‌ی کلاهبرداری‌های تلفونی را فراهم می‌کند. آنان به این نظر هستند که دولت باید با داشتن برنامه‌ی قوی و منسجم، در تلاش مبارزه با این پدیده باشد.

این روزها بازار کلاهبرداری تلفونی در ولایت هرات داغ شده است. با رفتن به دروازه‌ی مخابرات این ولایت، با دختران و پسران جوان و مردان و زنان زیادی روبه‌رو می‌شویم که به نوعی طعمه‌ی کلاهبرداران تلفونی شده‌اند. هر کدام حکایتی خاص از مشکلی که با آن دست به گریبان شده‌اند، دارند. به یکی طلا و میلمان خانه و به دیگری موتور مدل سال و عده داده شده است. گزارش اداره‌ی تنظیم مخابراتی افغانستان (اترا) در غرب کشور نشان می‌دهد که اخیراً بیش از یکصد مورد شکایت از کلاهبرداری تلفونی در این اداره ثبت شده است. بیشتر شاکیان، زنان و دختران جوانی هستند که فریب کلاهبرداران را خورده و مبالغ هنگفتی پول را به کلاهبرداران فرستاده‌اند.

بر اساس آمار (اترا) بیش از یک میلیون افغانی در دو سال گذشته با استفاده از تماس تلفونی از مردم هرات دزدی شده است.

کلاهبرداری تلفونی چیست؟

در این نوع کلاهبرداری، شکارچی از طریق تلفون با طعمه‌ی خود در تماس شده و او را برنده‌ی یک جایزه بزرگ اعلان می‌کند. کلاهبردار در چندین مرحله با طعمه تماس گرفته و هر بار از وی تقاضا می‌کند که برای دریافت جایزه‌ای که از آن او شده است، مقدار مشخصی پول را به شکل کِریدت کارت به شماره تماس او بفرستد. جایزه‌ها معمولاً موتور، طلا، وسایل خانه و سایر اشیای قیمتی اعلام می‌شود. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که طعمه کاملاً فریب خورده و مقدار پول خواسته شده را بدون کم‌وکاست به کلاهبردار بفرستد. سرانجام کلاهبردار آدرس یک بانک یا فروشگاه بزرگ را برای دریافت جایزه به قربانی می‌دهد. وقتی فرد مورد نظر به محل مراجعه می‌کند، تازه می‌فهمد که کلاهش پس معرکه است!

سرنوشت پول دزدی شده چه می‌شود؟

زمری همدرد، مسئول اداره‌ی تنظیم مخابراتی (اترا) در زون غرب کشور در صحبت با روزنامه‌ی ۸ صبح می‌گوید که کلاهبرداران با استفاده از شماره‌های معمولی از شرکت‌های مخابراتی مختلف به مردم تماس گرفته‌اند آنان را مجاب به پرداخت مقداری پول به شکل کِریدت برای دریافت جایزه می‌کنند.

آقای همدرد می‌افزاید که بیشترین شکایت به ترتیب مربوط به شرکت‌های مخابراتی اتصالات و ام‌تی‌ان است. او موردی را ذکر می‌کند که یک کلاهبردار هنگامی که با طعمه‌ی خود تماس گرفته، از میزان دقیق پول داخل گوشی طعمه با خبر بوده است. او می‌افزاید که در یک مورد دیگر، کلاهبردار از قربانی خود بیش از یکصد هزار افغانی درخواست کرده بود.

مسئول (اترا) در هرات احتمال دست داشتن کارمندان شرکت‌های مخابراتی را در کلاهبرداری تلفونی، رد یا تأیید نمی‌کند، اما می‌گوید که بین کلاهبرداری و دانستن میزان دقیق کِریدتی که در گوشی فرد متضرر وجود دارد، رابطه‌ی معناداری به چشم می‌خورد.

او تأکید می‌کند که کلاهبردار با دریافت کِریدت، آن را به شماره‌های مختلف در سایر ولایت‌های کشور می‌فرستد تا به این شکل، روند باز پس‌گیری پول را پیچیده‌تر کند. آقای همدرد اضافه می‌کند که با درج شکایت، شرکت مخابراتی مربوطه فوراً اقدام کرده و با قفل کردن کِریدت

دموکراسی، مایه‌ی تمسخر نخبه‌گان فراگذاری پشتون

انگلیسی به کار می‌رود. حتا به گونه‌ی سطحی، «تسلط» به معنای مالکیت و کنترل یک جغرافیا و یا جمعیت است و امپراطوری به معنای حق یا قدرت فرمان‌روایی بر توابع می‌باشد. این مفاهیم در قرن سوم قبل از میلاد زمانی ظهور کرد که فیلسوفان آن وقت امپراطوری روم (Imperium Romanum) را توصیف می‌کردند و روی هم رفته به زبان امپریالیسم، استعمار و برده‌گی تبدیل شد.

تسلط یک نگرش از مفهوم داروینی «بقای مناسب‌ترین» نیز است. به طور واضح، این مفاهیم متعلق به دوران تاریک تاریخ بشریت است که امروز هیچ تمدنی نمی‌خواهد در دوران همزیستی، همبستگی، چند فرهنگی، حقوق بشر، مشروطه‌گرایی و تسلط نداشتن، آن را به خاطر داشته باشد.

دموکراسی مضحک، سازوکاری برای تسلط

افغانستان در سال ۲۰۰۴ میلادی در آستانه‌ی تصویب یک قانون اساسی تساوی‌گرای مشروع قرار گرفت؛ قانون اساسی‌ای که برای جامعه‌ی ناهمگون قومی افغانستان مناسب بود. نشریات علمی و روزنامه‌ای نشان می‌دهد که نخبه‌گان فراگذاری پشتون این روند را قاپیدند و دولت ایالات متحده و دیگران را متقاعد کردند که از تصویب مجدد قانون اساسی سال ۱۹۶۴، با اعطای قدرت بیشتر به رییس جمهور، حمایت کنند.

این فشار قوی برای متمرکز کردن قدرت دولت عمدتاً به خاطر این بود که یک قوم «مالکیت» دولت را برای تسلط بر دیگران، درست همانطور که در نظام سیاسی قدیمی افغانستان بود، در دست داشته باشد. برنت روبین، یکی از معاونان غنی که او را در تدوین قانون اساسی سال ۲۰۰۴ میلادی کمک می‌کرد، چنین اشاره می‌کند: «...هر کس بر این باور بود که برای آینده‌ی قابل پیش‌بینی، رییس جمهور منتخب یک پشتون خواهد بود و علاوه بر این، پشتونی که توسط ایالات متحده پذیرفته خواهد شد.» در عین حال، یک متخصص قانون اساسی، الکساندر تاپر از متمرکز ساختن قدرت هشدار می‌داد. به گفته‌ی او: «تمرکز قدرت در دست یک نفر در یک وضعیت سیاسی ناپایدار خطر بالقوه است؛ زیرا مزایای تصاحب غیرقانونی ریاست جمهوری را افزایش می‌دهد.»

از زمان تصاحب نامشروع ریاست جمهوری، غنی اقوام غیرپشتون را در افغانستان تحت سلطه قرار داده و دموکراسی را به تمسخر گرفته است. او با قدرت‌های خارجی ارتباط خوبی دارد تا غیرپشتون‌ها را به عنوان جنگ‌سالار از قدرت کنار زند و جنگ‌سالاران پشتون مانند حکمتیار و طالبان را زیر نام صلح و امنیت در کنار خود نشانند، نام آن‌ها را از لیست سیاه شورای امنیت سازمان ملل متحد پاک کند و به آن‌ها سلطنتی در پایتخت کشور اعطا می‌کند.

تسلط بر موقف‌های کلیدی دولت

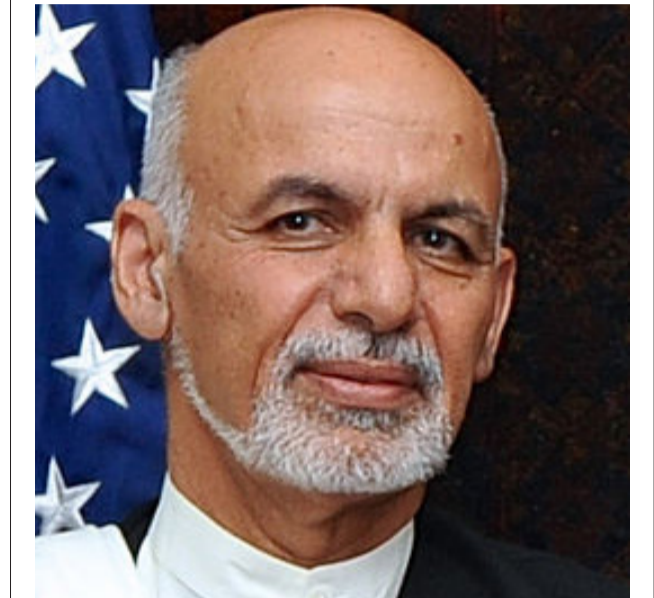
برای اولین بار پس از سرنگونی طالبان، پشتون‌ها تقریباً بر تمام موقف‌های کلیدی دولت از جمله ریاست جمهوری، دادگاه عالی، دادستانی کل، مشاوریت شورای امنیت، وزارت دفاع، ریاست امنیت ملی و حتا رهبری «آپوزیسیون»، با توجه به مانورهای سیاسی حامد کرزی در دموکراسی مضحک «افغانی» تسلط دارند.

افزون بر این، تعدادی از نامه‌های بحث‌برانگیز با دستورات توهین‌آمیز اشرف غنی علیه گروه‌های قومی غیرپشتون به بیرون درز کرده است. غنی همچنان قانون سرشماری را برای تحمیل واژه‌ی «افغان» به عنوان یک هویت ممتاز ملی در تذکره‌های الکترونیکی دور زد. تذکره یک سند شناسایی داخلی است و از لحاظ تاریخی، تنها هویت‌های قومی در آن جا دارد. شهروندان افغانستان در خارج از کشور از قبل به عنوان «افغان» یاد می‌شوند، پس چه نیاز است نامی که در کاربُرد داخلی هم‌ردیف «پشتون» است بر شهروندان غیرپشتون تحمیل شود؟

با توجه به تکامل و عملکرد نخبه‌گان فراگذاری پشتون، تمام نشانه‌ها می‌رساند که آن‌ها برای پشتون‌سازی افغانستان به عنوان یک «دولت-ملت» دورغین و سلطه‌ی پشتون‌ها زیر پوشش دموکراسی و «اصلاحات» کار می‌کنند. این چیزی است که حاکمان مستبد در گذشته به آن پرداختند و نه تنها شکست خوردند که حامیان‌شان در افغانستان نیز نابود شد.

به این ترتیب، دولت امریکا باید نخبه‌گان فراگذاری پشتون را ترک کند و با احتیاط برای ساختن «ملت-دولت» واقعی کار کند تا مگر امیدی برای صلح و دموکراسی کامل در افغانستان فراهم شود.

* فراگذاری به جای Transcending به کار رفته است.

متأسفانه از ابتدا یک مسیر همراه‌کننده و اسرارآمیز بود- را در سال ۲۰۰۱ رهبری می‌کرد. در این گردهمایی ۱۱ نفر از ۱۳ نماینده به ستار سیرت به عنوان رییس اداری مؤقت افغانستان رای دادند، اما به جای او کرزی گماشته شد زیرا ستار سیرت پشتون نبود.

پس از آن، نخبه‌گان فراگذاری پشتون (یا TPES) در موقف‌های کلیدی دولت قرار گرفتند تا «چشم‌انداز» خود را برای یک افغانستان «دموکراتیک» «نهادینه» سازند. خلیل‌زاد به عنوان سفیر ایالات متحده در افغانستان گماشته شد. با در نظر داشت میزان روابط ارباب-مشرتی میان ایالات متحده و افغانستان، این بالاترین موقف بود. احدی به عنوان رییس بانک مرکزی افغانستان گماشته شد و سپس به وزارت مالیه و وزارت تجارت ارتقا یافت. غنی، وزیر مالیه شد و اکنون رییس حکومت وحدت ملی است.

به تیره‌بختی افغانستان، این نخبه‌گان فراگذاری پشتون زیر سایه‌ی آنچه که آن‌ها «بازسازی» افغانستان می‌نامیدند، جامعه‌ی بین‌المللی را همراه کردند. در چنین نقطه‌ی حساسی، بازسازی افغانستان مبنی بر ستون‌های دموکراسی برای «ملت-دولت» شدن البته که یک نیاز تلقی می‌شد. اما با «بازسازی» آن‌ها قصد داشتند افغانستان را در مسیری قرار دهند که ساختار سلسله‌مراتبی قومی دوباره احیا شود. به این ترتیب، آن‌ها افغانستان را به سوی «دولت-ملت» ساختن یا «تسلط» قوم پشتون بر اقوام غیرپشتون سوق دادند.

«تسلط» واژه‌ای است که بیش از ۲۰ بار در مقاله‌ی نسبتاً کوتاه احدی به پشتون‌ها منتسب شده است. مبدای واژه‌ی «تسلط» (Dominance) واژه‌ی لاتین (Dominium) است که اغلب برای تعریف یکی دیگر از مفاهیم ترسناکی چون امپراطوری (Empire) در زبان

احدی، رییس حزب افغان ملت در مانیفست نخبه‌گان فراگذاری پشتون (یا TPES) در دهه‌ی نود میلادی اعلام داشت که «...پشتون‌ها از تسلط نهادینه‌شده‌ی نظامی، سیاسی و اقتصادی برخوردار استند»، «سلطه‌ی «نهادینه شده»ی پشتون‌ها در افغانستان شکست خورد و در پی سرنگونی رژیم کمونیستی دکتر نجیب‌الله، دولت نوین تحت رهبری رییس جمهور اسبق شهید برهان‌الدین ربانی، یک دانشمند مطالعات اسلامی از قوم تاجیک ایجاد شد.

انور الحق احدی، اشرف غنی احمدزی و زلمی خلیل‌زاد آن نسلی از دانشجویان امتیازدار پشتون اند که در دهه‌های گذشته بورس‌های سلطنتی را برای تحصیل در دانشگاه‌های غربی زمانی دریافت کردند که هزاره‌ها به دلیل سیاست‌های دولت حتا از حقوق تحصیل در خانه محروم بودند. آن‌ها تحلیلگران سیاسی عمده‌ای بودند که در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ میلادی به طور کلی برای جامعه‌ی بین‌المللی و به طور ویژه برای ایالات متحده‌ی امریکا نظر و مشوره در امور سیاست‌گذاری در قبال افغانستان می‌دادند.

پس از سرنگونی طالبان، در اوایل سال ۲۰۰۰ میلادی این افغان‌های «غرب‌زده» به افغانستان آورده شدند. آن‌ها پیش از ورودشان به کشور، نقش‌های کلیدی مشاوریت در سازمان ملل متحد، بانک جهانی و دولت ایالات متحده را برای «جلوگیری» از دست‌یابی «جنگ‌سالاران» به افغانستان و پیش‌بینی مرحله‌ی گذار از حالت پس از جنگ به «دموکراسی» داشتند.

آن زمان، اشرف غنی مشاور ارشد لخدر براهیمی، فرستاده‌ی ویژه‌ی سازمان ملل متحد برای افغانستان بود که برگزارکننده کنفرانس بن-گردهمایی‌ای که «فرایند دولت‌سازی» را در افغانستان پس از طالبان شکل داد و

نخبه‌گان فراگذاری* پشتون، افغانستان را در مسیر بازگشت به قهقرا قرار داده‌اند. آن‌ها نیروی محرک در نظم غیردموکراتیک کنونی در کشور اند و نظامی را که شکل داده‌اند با ساختارهای سیاسی قبلی، که بر اساس سلسله‌مراتب قومیت استوار بود، متفاوت نیست.

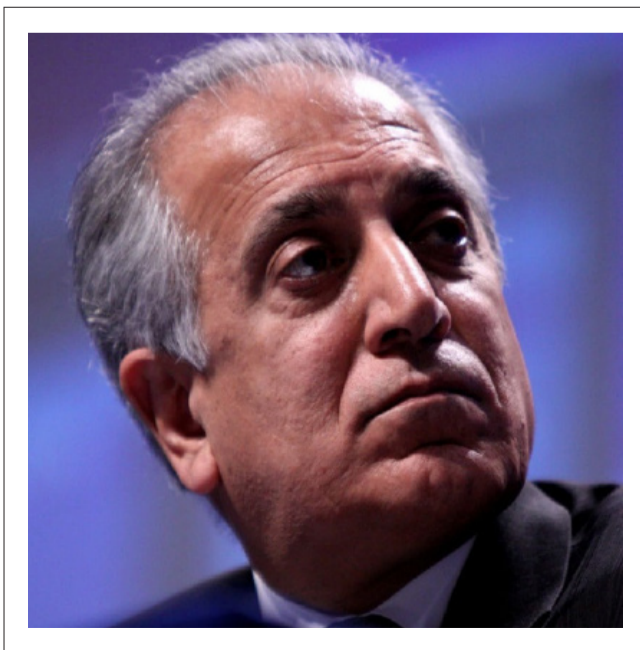
دموکراسی‌ای را که آن‌ها به نمایش می‌گذارند و هوشمندانه در مورد آن صحبت می‌کنند، در حقیقت، یک نمایش تمسخرآمیز است. این به معنای فرسایش تساوی‌گرایی و شکست خموشانه‌ی آن است، تا این باور غلط که «افغانستان و دموکراسی باهم سازگار نیستند» چیره شود.

تنها راه حلی که برای همه مشکلات شریر افغانستان وجود دارد، دموکراسی است. پایه‌های دموکراتیک-در نبود آجندای برترگرایی قبیله‌ای دولت-چیزی است که افغانستان از بدو تأسیس از آن بی‌بهره بوده است.

فقدان محیطی واقعاً دموکراتیک، برای این که تمام گروه‌های قومی به طور کامل در امور دولتی مشارکت داشته و نگرانی‌های خود را در مورد رفتارهای غیرعادلانه مطرح کنند، چرخه‌ی شرور برتری قومی را در طول تاریخ افغانستان حفظ کرده است. نخبه‌گان فراگذاری پشتون (یا TPES) دلبسته‌ی حفظ این وضعیت استند و برای این کار، دموکراسی را حتا به تمسخر گرفته‌اند.

ظهور قوم‌محوری نخبه‌گان فراگذاری پشتون

افغانستان عمدتاً زیر حاکمیت پشتون‌ها بوده است. پشتون‌ها با دادن امتیازات دولتی از جمله معافیت‌های مالیاتی، زمین‌های رایگان، موقف‌های رهبری دولتی و اعطای بورس‌های تحصیلی سلطنتی برای تحصیل پشتون‌ها در خارج از کشور و منقاد کردن اقوام غیرپشتون، جایگاه ممتاز خود را حفظ کرده‌اند. دقیق زمانی که انورالحق

تهدید سایبری یا آفت مدرن

نصیر احمد تره‌کی

جهان انترنتی با چالش امنیتی خطرناکی مواجه شده است. این چالش همزمان با استفاده روز افزون انترنت در تعاملات مدرن بشری در قرن بیست یک به میان آمده است. با همان شتابی که انترنت جهان را در می‌نورد، با همان شتاب عوامل تخریبی‌ای که از آن به نام تهدید سایبری یاد می‌شود به دنبال آن می‌آید. از آغاز هزاره‌ی سوم، نوع جدید منازعه داخل گفتمان امنیتی جهان شده است که بستر آن فضای مجازی است.

زمانی که بحث امنیت ملی یا (National Security) به میان می‌آید، برداشت غالب محافظت از حمله‌ی نظامی دولت خارجی و یا گروه نظامی علیه ملت و تمامیت ارضی ما توسط حکومت خودی است، اما مفهوم امنیت ملی در جهان مدرن ابعاد غیرنظامی نیز دارد از جمله امنیت اقتصادی، امنیت انرژی، امنیت محیط زیستی، امنیت غذایی، امنیت صحتی، امنیت فضای مجازی یا سایبر و غیره. همینطور ریسک‌های امنیت ملی هم دیگر در چهارچوب تهدیدهای نظامی از جانب کشورهای دیگر نمی‌گنجد. گروه‌های غیردولتی، کارتل‌های مواد مخدر، شرکت‌های چندین ملیتی، آفات طبیعی و حضور دزدان و هکرها در فضای مجازی از جمله تهدیدات امنیتی محسوب می‌شود.

در کنار سایر تهدیدات امنیتی، حمله‌های سایبری نوع مدرن و خطرناک آن به شمار می‌رود. برخلاف حملات نظامی کشورهای خارجی حین جنگ‌های منظم که مشهود و قابل دید است، در این تهدید با دشمنی مواجه هستیم که قابل دید نبوده و زمان حمله‌اش نیز مشخص نیست. هر لحظه احتمال حمله بر تأسیسات، بانک‌های اطلاعاتی، سیستم‌های حکومتداری، گدجت‌های شخصی افراد و مقامات عالی رتبه‌ی دولتی و افراد سرشناس وجود دارد. ما در جهانی زنده‌گی می‌کنیم که استفاده از انترنت و حضور در فضای مجازی به یک امر معمول و ضروری مبدل شده است. از خریدهای انترنتی تا پرداخت بل‌های مصرفی و مالیات، انتقال سرمایه، کشف جرایم و به دام انداختن مجرمین، تنظیم سیستم ترافیک شهری و انتقالات، تولید انرژی اتمی، مدیریت سیستم‌های هوانوردی ملکی و نظامی، تنظیم سیستم‌های دفاعی و غیره، همه را در فضای مجازی انجام می‌دهیم. همه‌ی این فعالیت‌ها در یک فضای بدون مرز فیزیکی انجام می‌شود.

بر اساس گزارش پولیس فدرال امریکا، روزانه ۴ هزار حمله‌ی سایبری بر سیستم‌های دولتی و شخصی صورت می‌گیرد. این رقم از سال ۲۰۱۵ به این طرف رشد بی‌پیشینه داشته است. تا پنج سال آینده تهدید سایبری یکی از بزرگترین تهدیدات به افراد، جاها و اشیا خواهد بود.

فقدان مرز فیزیکی سبب شده است که فضای مجازی به خطر حمله‌ی بد افزارها و هکرها مقاومت نشان ندهد. چون انترنت شبکه‌ی اتصال بدون مرز جهانی است. هکرها با استفاده از کمپیوترهای موجود، بر کشورهای امنیتی سایبری ضعیف دارند حمله‌ور شده و خود را مخفی می‌کنند. حمله‌ی سایبری می‌تواند منافع ملی همه کشورها را به خطر بیندازد که رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه و عقب مانده‌های مانند افغانستان بیشتر در معرض چنین حمله‌ها است.

ما با یک دشمن جدید به نام «سایبر تروریسم» مواجه هستیم. به همان پیمانه که تکنالوژی معلوماتی سبب تقویت سیستم‌های دفاعی و امنیتی شده، به همان پیمانه دشمنان امنیت و رفاه را نیز توانمند کرده و برای آن‌ها فرصت تخریبی فراهم کرده است. هکرها با رویکرد همه ملت داخل کارزار هک می‌شوند. به این معنا که هدف دشمن تنها نهادهای مالی و تجاری نخواهند بود. بلکه سایر بخش‌ها خصوصاً بانک‌های اطلاعاتی نهادهای امنیتی و دفاعی نیز اهداف هکرها را تشکیل می‌دهند.

بانک‌های اطلاعاتی سکتورهای امنیتی و دفاعی، ایمیل‌های مقامات عالی رتبه‌ی دولتی و افراد سرشناس، بانک‌های تجاری و شرکت‌های مخابراتی از اهداف نخست اند. دشمنان کشور و دزدان سایبری با جابه‌جایی بد افزار در سیستم عملیاتی این نهادها و هک کردن‌شان، به داده‌ها و معلومات دست می‌یابند.

گفته می‌شود که امروز بالغ بر سه میلیارد انسان در سراسر جهان از انترنت استفاده می‌کنند. استفاده‌ی روز افزون انترنت زمینه‌ی دسترسی گروه‌های مخرب را به داده‌ها، اطلاعات، نرم‌افزارها و سیستم‌های عملیاتی ما در فضای مجازی فراهم کرده است. تهدیدات بالقوه از جانب دولت‌ها، کنشگران غیردولتی مانند گروه‌های تروریستی، شبکه‌های مافیایی، کارتل‌های مواد مخدر، قاچاقبران، قماربازان حرفوی، دزدان سایبری، هکرها، ماجراجو، حتا شرکت‌های چندین ملیتی و ده‌ها نهاد و سازمان دیگر دست به تهدید در فضای مجازی می‌زنند. هر لحظه امکان دارد بد افزاری در داخل گوشی همراه یا کامپیوتر شخصی، تأسیسات عامه و خصوصی، بانک‌های اطلاعاتی محرم سکتورهای امنیتی و اقتصادی فعال شده، اطلاعات را به جاهای نامعلومی انتقال دهند. بالغ بر ۲۳۰ هزار بد افزار در جهان وجود دارد و هر روز به تعداد آن افزوده می‌شود. این بد افزارها از طریقه‌های گوناگون داخلی سیستم شده و زمانی که ابزار میزبان این بد افزارها به انترنت وصل شود، بد افزار مذکور فعال شده و شروع به انتقال اطلاعات می‌کند. این صرف یک نوع از حمله‌های سایبری است.

بحث چگونه‌گی حمله‌ی سایبری و هک را می‌گذاریم به متخصصین کامپیوتر و تکنالوژی معلوماتی، اما در خصوص مبحث خطرات احتمالی برخاسته از آن باید هوشیار بود. امنیت ابزارهای مورد استفاده‌ی امروز ما در فضای مجازی به اندازه‌ی امنیت جان ما مهم است. دولت‌ها، سازمان‌های فرادولتی، کنشگران غیردولتی مانند گروه‌های تروریستی و دزدان حرفوی همه تلاش دارند تا دشمنان، رقبا و صید خود را در هر فرصتی غافلگیر کنند. روی هم رفته، مشکل امنیت سایبری به یکی از پر دردمترین چالش‌های دنیای مدرن حاضر و آینده مبدل شده است. هر لحظه‌ای که می‌گذرد از گوشی تلفون ما گرفته تا سرورهای بزرگ نهادهای ملی و بین‌المللی تا شرکت‌های چندین ملیتی و کمپنی‌های مالتی بلیون دلاری در خطر هک و حمله‌ی سایبری دزدان انترنتی قرار دارند. نه سرمایه‌های مادی ما در بانک‌ها مصون اند نه اسناد مهم و تصاویر شخصی ما در کامپیوتر، موبایل‌های هوشمند و سایر گدجت‌های مورد استفاده‌ی ما.

گزارش‌های اخیر نشان می‌دهد که پاکستان، مصر، کوریای جنوبی و فیلیپین از جمله کشورهای بودند که کمپیوترهای مشترک را جهت انجام فعالیت‌های سوء بدون اطلاع مالکین کمپیوترهای مزبور، میزبانی می‌کردند. روسیه، کوریای شمالی، چین، بنگله دیش از کشورهای متهم به حملات سایبری در جهان اند که خسارات هنگفتی را بر دولت‌ها و شرکت‌های تجاری وارد کرده‌اند.

گزارش‌های اخیر تکان دهند اند. بر اساس گزارشی، تجارت‌های خصوصی و دولتی در کینیا از بابت حملات سایبری سالانه متحمل خساره‌ی ۱۴۶ میلیون دلاری می‌شوند. از جانب دیگر، در سال ۲۰۱۵ بالغ بر ۶ هزار حمله‌ی سایبری بر نهادهای افریقای جنوبی صورت گرفته است. همزمان کمپنی سیکسو در ۲۱ فبروری سال جاری میلادی گزارش داد که طی یک و نیم سال گذشته کمپنی‌های هندی ۵۰۰ میلیون دالر از بابت حملات سایبری خساره‌مند شده‌اند. هکرها بر نهادهای مالی حمله‌ور شده و سبب از دست رفتن درآمدها، مشتری، فرصت‌های تجاری و شغلی شده‌اند. معضل دیگر این است که کشورهای در حال توسعه که انترنت را در بخش‌های کلیدی مانند سکتورهای

امنیتی و دفاعی، بانکداری، مخابرات، استیشن‌های برق، انرژی و غیره استفاده می‌کنند، نرم افزارهای محافظتی و تکنالوژی را از کشورهای وارد کرده و مورد استفاده قرار می‌دهند که خود مجرمین سایبری اند.

شاید گاهی هکری از روی کنجکاوی دست به ویرانگری بزند. مثلاً یک مارکسیست رادیکال حساب‌های بانکی میلیاردی را هک کرده پول حاصله را بر فقر توزیع کند و یا شاید یک اسلام‌گرای رادیکال بانک اطلاعات سازمان جاسوسی انگلستان را هک کرده اطلاعات را به دسترس گروه‌هایی مانند القاعده و یا هم داعش قرار دهد. حس کنجکاوی و ایدئولوژی نیز می‌تواند هکرها را وادار به هک کند. مانند آرون سوارتز، هکر معروف امریکایی که در بیست‌وشش سالگی در امریکا خودکشی کرد. این مغز خارق‌العاده‌ی دنیای کامپیوتر در سال ۲۰۰۸ رساله‌ای منتشر کرد تحت عنوان «مانیفست چریک دسترسی آزاد» (Guerrilla Open Access Manifesto) و در آن متقاضی جریان آزاد اطلاعات شد. سوارتز به این باور بود که اطلاعات را نباید مخفی کرد و اطلاعات حق دارد آزاد باشد. به همین دلیل وبسایت بزرگترین کتابخانه‌ی انترنتی دنیا (جستور) را هک کرد و میلیون‌ها نسخه کتاب، رساله و مقاله را در دسترس همه‌گان قرار داد. او به این باور بود که نیاز نیست اطلاعات را در پشت دیوارهای بلند مخفی کرد. سوارتز تصریح کرد که باید سراغ همه اطلاعات مخفی شده رفت و آن را در دسترس همه‌گان قرار داد. بدون شک که همه هکرها و دزدان به نیت خیر دنبال داده‌های انترنتی نیستند.

راه‌های جلوگیری از تهدیدات سایبری
مخمصه‌ی اصلی در فضای سایبری فقدان فهم جامع تعریف، نورم‌ها، ارزش‌ها، مقررات، لایحه‌ها و در نهایت قانون استفاده از انترنت به صورت کل و پیگرد قانونی مجرمین سایبری به صورت اخص است.

گرچه در شرایط کنونی، شاید افغانستان هدف حمله‌ی هک‌های خطرناک نباشد، اما دزدان انترنتی در کشورهای منطقه و سازمان‌های جاسوسی آن‌ها، از خلا دفاعی در سیستم امنیت سایبری ما استفاده خواهند برد.

بر دولت است تا با تدوین پالیسی و ستراتیژی مبارزه با تهدیدات سایبری و ایجاد نهادهای تخصصی در چهارچوب ساختارهای امنیتی و دفاعی، فضای مجازی را مصون سازد. امریکا، فرانسه، چین، هند و برخی کشورهای دیگر توانسته‌اند نهادهای مستقل یا غیرمستقلی را جهت مبارزه با تهدید سایبری ایجاد کنند.

از طرف دیگر، راه‌های جلوگیری تخصصی نیز وجود دارد که باید روی دست گرفته شوند. مانند استخدام متخصصین تکنالوژی معلوماتی و آموزش کارمندان به منظور شناسایی حمله‌های سایبری، تحلیل تهدیدات با تیم متخصص تکنالوژی معلوماتی قبل از وقوع حمله‌ی سایبری، به روز ساختن نرم‌افزارها، نصب فایروال‌های قوی و انتی‌وایروس‌های استاندارد، بلاک کردن مسج‌هایی که از طریق ایمیل‌های جعلی دریافت می‌شوند و ذخیره‌ی داده‌ها و اطلاعات در حافظه‌های دور از انترنت. دولت افغانستان باید از همین اکنون در تأمین امنیت سایبری کوشا باشد و اقدامات پیشگیرانه‌ای را روی دست گیرد تا خطر احتمال برخاسته از این ناحیه را برطرف کرده، اطمینان مردم را حاصل کند.

هرزای تیری پرتاب شده به سمت دشمن است

سهیلا سحر

قرار است انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی‌ها در ۲۸ میزبان امسال برگزار شود. یکی از نگرانی‌های مهم حکومت و ملت، تأمین امنیت پروسه‌ی انتخابات است. دشمنان افغانستان از زمان شروع ثبت نام رای‌دهنده‌گان، حملات خود را در کشور افزایش داده‌اند تا مانع حضور مردم پای صندوق‌های رای شوند. گروه‌های تروریستی چون داعش، طالبان، حقانی و حتا عده‌ای از احزاب سیاسی در داخل کشور تلاش دارند تا روند انتخابات را اخلال کنند. آنان که دشمنان قسم‌خورده‌ی ما اند، می‌خواهند انتخابات را برای مردم افغانستان و جامعه‌ی جهانی بی‌فایده جلوه دهند. نقشه و راهبرد اصلی دشمنان در برهه‌ی کنونی نفوذ در بین مردم، تبلیغات گسترده و افزایش ناامنی برای حضور کمرنگ مردم در انتخابات پیش رو است.

چه باید کرد؟

افغانستان در هفده سال گذشته گرفتار انواع آسیب‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بوده است. متأسفانه نبود احساس مسئولیت در بسیاری از مسئولان باعث شده تا به چالش‌های فوق افزوده شود و باور مردم بر دولت نسبتاً از بین برود. دشمنان افغانستان هم از این فرصت استفاده می‌کنند و تلاش دارند تا وضعیت را بیش از پیش بدتر سازند. در این بین مردم، به خصوص نسل جوان می‌توانند با شرکت در انتخابات دشمنان افغانستان را مایوس کنند. حضور پررنگ مردم در صحنه می‌تواند این خواب دشمنان مردم افغانستان را به کابوس مبدل کند. در انتخابات سال‌های گذشته چه در ریاست جمهوری و چه در انتخابات پارلمانی، نمی‌توان منکر حضور گسترده‌ی مردم به ویژه نسل جوان بیدار و بادانش شد. اگرچه باعث تأسف است که نماینده‌گان منتخب مردم در پارلمان در دوره‌های گذشته نتوانستند توقعات مردم را برآورده کنند، اما حالا سال‌ها گذشته است و مردم به خوبی آگاه اند که چه کسانی در پی منافع خود بوده‌اند. این آگاهی بر خلاف عقیده‌ی بسیاری، نه تنها نباید باعث حضور کمرنگ مردم در انتخابات پیش رو شود، که مردم باید بیش از پیش حضوری گسترده داشته باشند. نسل جوان باید سهم زیادی در تعیین سرنوشت این سرزمین بگیرند و با فرستادن نماینده‌های پاک، صادق و جوان ادای دین کرده، نگذارند یک بار دیگر شورای ملی با آمدن افراد مفسد و استفاده‌جو، مجلس نماینده‌گان از جایگاه خانه‌ی ملت به محلی برای تجارت و کمیشن‌کاری تنزیل شأن کند. آگاهی کامل مردم از گذشته‌ی نامزدان و حضور گسترده‌ی نامزدان باسواد و بانگیزه‌ی جوان، به خصوص حضور بانوان فعال و بانادیشه، منجر به ورود افراد با کفایت در پارلمان خواهد شد. البته مطالعه‌ی تمام و کمال کاندیداها را نباید از نظر دور انداخت.

مردم باید پس از مطالعه‌ی سابقه‌ی نامزدان، به کسانی رای دهند که اهل علم و عقل باشند و کسانی را برگزینند که درد را درک و آن را درمان کنند. کسانی هم که قصد شرکت در انتخابات را ندارند، بدانند که اگر رای ندهند نه تنها تغییری نمی‌آید، که شرایط بدتر هم شد. به عبارتی دیگر می‌توان گفت که اگر مردم با حضوری گسترده در انتخابات شرکت کنند، «ممکن است» پیشرفت قابل ملاحظه‌ای به وجود نیاید، اما اگر رای ندهید، فقط احتمال نیست، بلکه قطعاً و یقیناً هیچ پیشرفتی نخواهیم داشت. پس برای این که جامعه‌ی پیشرفت کند و امیدی برای حل مشکلات باشد، حضور گسترده‌ی مردم در پای صندوق‌های رای ضروری است. هر رای، امیدی برای آینده‌ی بهتر و تیری پرتاب‌شده به سمت دشمن است.

موج تازه‌ی سینمای افغانستان در کانادا

برشناظری - کانادا

سی جون خود سینمای افغانستان را ضمن مصاحبه‌ای با طارق قیومی به بررسی گرفته

است. این روزنامه نیز به دشواری‌های کار سینما در

افغانستان اشاره کرده و نوشته است: «با وجود دشواری‌های امنیتی، طارق قیومی با دلیری توانسته است صحنه‌های فلم خود را در افغانستان و حتا زیر رادار طالبان، تهیه کند.»

طالبان و سایر گروه‌های مخالف دولت افغانستان با آن که در سال‌های اخیر به گونه‌ی گسترده‌ای از رسانه‌های اجتماعی برای انتشار فلم‌هایی که دستاوردهای جنگ آنان را نشان می‌دهد، استفاده می‌کنند، ولی آنان مخالفت جدی خود را با سینما و محصولات سینمایی همچنان حفظ کرده‌اند.

برای سینماگران افغان تا هنوز هم دشوار است بتوانند رویدادهای تاریخی و وقایعی را که در مناطق خاصی به وقوع پیوسته است صحنه برداری کنند. آنان گزینه‌ی دیگری ندارند جز رفتن به روستاهای اطراف کابل که در برخی از موارد، این انتخاب نیز دشواری‌های امنیتی‌ای دارد. اما چنان که رسول ایمان، فلم‌ساز جوان افغان می‌گوید، تلاش برای ترویج گسترده‌تر سینما یا هنر هفتم، در ضمیر همه فلم‌سازان موج می‌زند و موانع امنیتی دلیلی برای توقف کار برای سینما در افغانستان نخواهد شد.

در داخل افغانستان و بخش‌هایی از آن در کانادا تصویربرداری شده است، نیز در کانادا، افتتاح شده و نمایش داده شود.

فلم «حسن» از ساخته‌های رسول ایمان، بازیگر و فلم‌ساز جوان افغانستان است. او آرزو دارد به زودی این فلم را در ایالات متحده و برخی از کشورهای اروپایی نیز به نمایش بگذارد و به این ترتیب زمینه‌ی آشنایی بیشتر جهانیان را با وضعیت زنده‌گی مردم افغانستان و تلاش سینماگران این کشور، فراهم کند.

کانادایی‌ها و افغان‌های بیرون از افغانستان نیز دشواری‌های فلم‌سازی در کشور جنگ زده را به خوبی درک می‌کنند، اما برای بسیاری از طرفداران هنر هفتم، کار در زمینه‌ی فلم و بازی در سینما حداقل در جامعه‌ی افغانی، دشوارترین رویکرد شرایط کنونی است.

روزنامه‌ی معتبر کانادایی **Globe and Mail** در شماره‌ی

متحمل شده است، بیان می‌کند، رییس جمهور نیز از ورای نامه، به رازهای زیادی پی می‌برد.

پیش از آن، فلم مستندی زیر نام «لیلا زیر پل» نیز در فستیوال بین‌المللی فلم‌های مستند در شهر تورنتو نمایش داده شد. این فلم را الیزابت مرزایی کارگردانی کرده است. با آن که کارگردان فلم در امریکا زنده‌گی می‌کند، ولی با شرایط ناگوار زنده‌گی افغان‌ها و به ویژه محیطی که معتادان مواد مخدر در آن شب و روز خود را می‌گذرانند، آشنایی کامل دارد.

فلم «لیلا زیر پل» درست همین وضعیت را به تصویر کشیده است. فلم در عین حال بیشتر روی کارنامه‌ی لیلا حیدری، یکی از فعالان اجتماعی در افغانستان که در زمینه‌ی کمک به متعادلین مواد مخدر کار می‌کند، تمرکز دارد.

قرار است تا دو هفته‌ی دیگر، فلم بلند داستانی «حسن» که

وقتی طارق قیومی فلم‌ساز افغان جایزه‌ی بهترین تصویر متحرک برای فلم «کاغذپران سیاه» را در کانادا دریافت می‌کرد، همچنان زده به نظر می‌رسید. فلم بلند داستانی وی در میان ده‌ها فلم از کشورهای مختلف جهان توانسته بود جایزه‌ی معتبر **Leo Award** را از فستیوال بین‌المللی فلم تورنتو به دست بیاورد.

این جایزه شامگاه یکشنبه‌ی این هفته به افغانستان تعلق گرفت و صدها تن از اشتراک‌کننده‌های برنامه‌ی توزیع جوایز، دقایق طولانی برای افغانستان و فلم‌ساز جوان افغان در سالون به پا ایستادند و کف زدند.

آتش جنگ، خشونت‌های خانواده‌گی و امید به زنده‌گی، این روزها عمده‌ترین تصویری است که سینمای افغانستان از وضعیت مردمان این سرزمین، روی پرده می‌آورد. فلم «کاغذپران سیاه» زنده‌گی خانواده‌ای را به تصویر کشیده است که در زمان حکمروایی طالبان در افغانستان دچار مشکلاتی می‌شود و پدر خانواده به زندان طالبان می‌افتد.

فلم «کاغذپران سیاه» در داخل افغانستان صحنه‌برداری شده و بازی درخشان هنرمندان افغان، صحنه‌های این فلم را هیجانی‌تر و دیدنی‌تر کرده است.

طارق قیومی این سال‌ها در شهر ونکوور کانادا زنده‌گی می‌کند، اما همواره فکر و ذهنش مشغول افغانستان و پرداختن به سوژه‌های تازه در مورد افغانستان است.

کانادا در جریان کمتر از دو ماه گذشته، میزبان تعدادی از سینماگران و فلم‌های افغانی بوده است. همین دو هفته قبل، رویا سادات برای اشتراک در جشنواره‌ی بین‌المللی فلم‌های جنوب آسیا به کانادا آمده بود. فلم «نامه‌ای به رییس جمهور» از ساخته‌های تازه‌ی وی در این فستیوال به نمایش گذاشته شد. این فلم حکایت تلخ خانمی را بیان می‌کند که به اتهام کشتن همسرش زندانی شده است. او نامه‌ای به رییس جمهور می‌نویسد و در آن، داستان زنده‌گی و خشونت‌هایی را که

دکترهنی، اوپولگولو و مالداري وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

معینیت مالی و اداری
ریاست تهیه و تدارکات
آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیرمشورتي

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

« دعوت به داوطلبی روش باز ملی »

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/PD/NCB/G-518/97

ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی (اعلان تبلیغ زعفران افغانستان از نظرکیفیت، از طریق تلویزیون، ضرورت ریاست توسعه غله جات و نباتات صنعتی تحت داوطلبی شماره ۵۱۸/۹۷ - MAIL/PD/NCB/G) اشتراک‌نموده و آفرهای سر بسته خویش را مطابق شرایط شرطنامه طبق قانون و طرز العمل تدارکات عامه الی ساعت {۱۰:۰۰} قبل از ظهر روز {چهارشنبه} تاریخ {۱۳۹۷/۰۴/۰۶} ارایه نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمی باشد. تضمین آفر مبلغ (۴۰,۰۰۰) افغانی طبق شرطنامه، و شرایط اهلیت (طبق ماده ۱۷ قانون تدارکات عامه) میباشد.

آدرس مکان جلسه: دفتر جلسات ریاست تهیه و تدارکات، تعمیر معینیت مالی و اداری، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري. نوت: داوطلبان میتوانند اسناد مکمل داوطلبی را از وب سایت NPA.GOV.AF داوطلبان در صورت عدم داوطلبی از وب سایت، داوطلبان می توانند شرطنامه را در سی دی یا فلش دیسک از آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتي ریاست تهیه و تدارکات بدست آورند.

آدرس: جمال مینه، چهار راهی کارته سخی کابل - افغانستان

تلیفون: ۰۲۰۲۵۰۰۳۱۵ (+۹۳)

آدرس انترنت: www.mail.gov.af

دکترهنی، اوپولگولو و مالداري وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

معینیت مالی و اداری
ریاست تهیه و تدارکات
آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیرمشورتي

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی »

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/PD/NCB/W/496

ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی پروژه اعمار یک باب تعمیر جین بانک معه چاه سیپتیک در فارم تحقیقاتی بادام باغ شهر کابل اشتراک نموده شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات امور ساختمانی ویا از وب سایت های وزارت زراعت، آبیاری و مالداري (www.mail.gov.af) یا اداره تدارکات ملی (www.npa.gov.af) بدست آورده، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرز العمل تدارکات طور سر بسته از تاریخ نشر اعلان الی مورخ ۱۳ سرطان سال ۱۳۹۷ ساعت ۹:۴۵ قبل از ظهر به تعمیر عقب منابع بشری دفتر جلسات ریاست تهیه و تدارکات، ارایه نمایند. آفر های ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۲۷۰,۰۰۰) دوصد هفتاد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی بتاريخ معینه ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در اتاق جلسات آفرگشایی ریاست تهیه تدارکات تدویر می گردد.

آدرس: جمال مینه، چهار راهی کارته سخی کابل - افغانستان

تلیفون: ۰۲۰۲۵۰۰۳۱۵ (+۹۳)

آدرس انترنت: www.mail.gov.af

خبرنگاران: وحید پیمان، حسین حیدری، فاطمه فرامرزی، سحر رحیمی و فهیم امین
صفحه آرایی: رضا مرادی و ذبیح الله فاضلی
وسایت: احمد ضیا محمدی
ویدیو: امید نبی زاده، محمد رضایی
پدیرش اعلان: ۰۷۰۸۱۴۴۰۴۷
نشانی پستی: صندوق پستی ۱۹۱۱، پسته خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان
ایمیل روزنامه: 8am.daily@gmail.com
صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

sanjarsohail@yahoo.com
parwiz_kawa@yahoo.com

سنجر سهیل
پرویز کاوه
فردوس کاوش
رامین مظهر و لیمه آشید
علی آرش

صاحب امتیاز:
مدیر مسول:
تحلیلگر ارشد:
ویراستاران:
گزارش تحقیقی:

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Editor-in-Chief:
Parwiz Kawa, parwiz_kawa@yahoo.com
Facebook.com/8am.af
Youtube.com/Hashtesubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

عزیزی بانک به منظور انقلاط ارزهای دالر امریکایی، یورو و بن چینی در یکی از بزرگ ترین بانک چین حساب (Nostro) باز کرده است و از همین طریق یکبار دیگر انقلاط مستقیم پول را آغاز نموده. همچنان عزیزی بانک با این بانک بین المللی و قابل اعتبار چینی در یک همکاری سراسری در سه ارز یاد شده برای معاملات تجاری و مالی با شرکت های چینی معاملات بانکی را انجام میدهد.

عزیزی بانک
Azizi Bank

www.azizibank.af 1515

عفو بین الملل از تلفات غیر نظامی در عملیات علیه داعش در رقه انتقاد کرد

سازمان عفو بین الملل نسبت به تلفات غیر نظامیان و خسارت به تأسیسات غیر نظامی در عملیات ائتلاف به رهبری امریکا علیه مواضع دولت اسلامی داعش در شهر رقه در سوریه ابراز نگرانی کرده است. به نقل از بی بی سی، در گزارش عفو بین الملل آمده است که مأموران این سازمان از ۴۲ منطقه بمباران شده «در شهر ویران شده رقه» بازدید کرده و با ۱۱۲ تن از شهروندانی که از این بمباران ها جان به در برده اند، مصاحبه کرده اند.

این گزارش در آستانه ی نخستین سالگرد عملیات ائتلاف به رهبری امریکا و متحدان آن به رقه انتشار یافته و در آن آمده است که آمار تلفات غیر نظامی در جنگ رقه با اظهارات مقامات ائتلاف در مورد دقیق بودن هدف گیری عملیات نظامی آن ها و اندک بودن تلفات و خسارات غیر نظامی تناقض دارد.

ائتلاف به رهبری امریکا بارها گفته است که دقت هدف گیری هواپیماهای ائتلاف در رقه «در تاریخ عملیات نظامی سابقه نداشته است.»

عفو بین الملل هشدار داده است که شمار تلفات غیر نظامی می تواند به معنی نادیده گرفتن قوانین بشردوستانه بین المللی و حتا زمینه ساز پیگرد ائتلاف به اتهام ارتکاب جنای جنگی باشد. طبق قوانین جنگ، طرف های درگیری باید حداکثر امکانات خود را به کار گیرند تا عملیات آن ها باعث تلفات و خسارات غیر نظامی نشود.

این سازمان مدافع حقوق بشر گفته است که چهار سال تسلط داعش بر رقه «دوره ای ارتکاب مستمر جنایت علیه بشریت بوده» و افزوده است که انتظار نمی رفت که «جنگ راهایی بخش» مردم رقه نیز با جرایم جنگی همراه باشد.

بر اساس این گزارش، بین ۶ جون تا ۱۷ اکتبر سال ۲۰۱۷، رقه هدف صدها حمله هوایی نیروهای ائتلاف قرار گرفت و به گفته منابع نظامی امریکایی، بیش از سی هزار گلوله توپخانه نیز به مواضع داعش در این شهر شلیک شد. نتیجه ی این عملیات سنگین، کشته و زخمی شدن صدها تن از اهالی رقه بوده است.

عفو بین الملل یادآور شده که حتا اگر حملات هوایی ائتلاف از دقت مورد ادعای ائتلاف برخوردار بوده باشد، به گفته کارشناسان نظامی، آتش توپخانه دقت چندانی ندارد و محل اصابت گلوله شلیک شده ممکن است حتا تا یکصد متر از هدف مورد نظر فاصله داشته باشد. به این ترتیب، امکان هدف قرار گرفتن تصادفی غیر نظامیان بسیار زیاد است.

در پایان این گزارش، سخنان یکی از مقامات عفو بین الملل آمده است که با پایان حکومت داعش، بسیاری از اهالی رقه به شهری بازمی گردند که ویران شده و خود را ناگزیر می بینند تا اجساد عزیزان خود را از زیر آوارها بیرون بکشند و در معرض خطر ناشی از انفجار هزاران قطعه مهمات عمل نکرده و تله های انفجاری قرار گیرند. در این میان، خودداری ائتلاف از اعتراف به کوتاهی خود در این زمینه تنها می تواند بر رنج آنان بیفزاید.

پوتین:

قصد ما ایجاد شکاف در اتحادیه اروپا نیست

اوکراین اعمال شده بود، احتمالاً موضوع بحث خواهد بود. ادامه ی نقش آفرینی مسکو در اوکراین و سوریه و همچنین مسمومیت سرگی اسکریپال، جاسوس سابق روس و دخترش در انگلستان از عوامل ادامه ی تنش میان این کشور و اتحادیه اروپاست.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه گفته است که دولتش قصد ایجاد شکاف در اتحادیه اروپا را ندارد. او در آستانه سفر به اتریش که اولین بازدید او از اروپای غربی در تقریباً یک سال گذشته خواهد بود، اظهار نظر می کرد.

به نقل از بی بی سی، رئیس جمهور روسیه به شبکه ی «و آر اف» اتریش گفت که خواهان یک اتحادیه اروپای «متحد و مرفه» است و این بلوک را مهم ترین شریک تجاری و اقتصادی روسیه می داند.

او همچنین گزارش ها در مورد پیوند میان حزب خود، روسیه متحد، و حزب راست افراطی «آزادی» اتریش را کم اهمیت خواند.

آقای پوتین روز سه شنبه با الکساندر ون در بلن، رئیس جمهور و سیاستمدار اتریش، دیدار خواهد کرد.

او گفت: «هرچه مشکلات در قلب اتحادیه اروپا بیشتر باشد، خطرات و مشکلاتی که برای ما به وجود می آید هم بیشتر خواهد بود.»

«ما باید روی همکاری با اتحادیه اروپا کار کنیم. ما قصد نداریم میان هیچ چیز و هیچ کس در اتحادیه اروپا شکاف ایجاد کنیم.»

تحریم های اتحادیه اروپا علیه روسیه که در پی انضمام کریمه و حمایت از جدایی طلبان در شرق

نتانیاهو:

خامنه ای توضیح داد چگونه می خواهد اسرائیل را نابود کند

بر حفظ تعهداتش بر اساس برجام و ادامه ی رعایت پایبندی به پادمان های آژانس، اقدامات تازه ی خود را به طور رسمی به این نهاد بین المللی دیده بان هسته ای آگاهی می دهد، اما تأکید کرد که ایران «قصد تولید بمب اتمی ندارد.»

اما به گزارش رسانه های اسرائیل آویگدور لیبرمن، وزیر دفاع این کشور سه شنبه گفت دستور رهبر ایران «نشان از عمق هراس رژیم ایران دارد». لیبرمن افزود: «بیرون رفتن امریکا از برجام، در یک ماه اخیر بزرگ ترین تظاهرات کارگری و اعتراض هایی را که در ۴۰ سال گذشته در ایران سابقه نداشته، در پی آورده است.»

ییسرائل کاتز، وزیر اطلاعات اسرائیل نیز سه شنبه گفت: «اگر ایرانی ها الان تسلیم نشوند» و سعی کنند به غنی سازی بدون نظارت اورانیوم بازگردند «باید رئیس جمهور ایالات متحده و همه ائتلاف غربی پیام روشنی به آن ها بفرستند»، که «عرب ها و اسرائیل هم مطمئناً به این حرکت خواهند پیوست.»

تشدید بحران اسرائیل و ایران در حالی است که بنیامین نتانیاهو با هدف جلب حمایت سران سه قدرت اروپایی از دیدگاه های اسرائیل و امریکا علیه ایران به اروپا رفته است.

نخست وزیر اسرائیل یک روز بعد از دیدار و گفت و گویش

نخست وزیر اسرائیل، دستور روز دوشنبه رهبر جمهوری اسلامی به سازمان انرژی اتمی ایران برای از سرگیری غنی سازی اورانیوم را «راهکار ایران برای نابودی اسرائیل» دانست.

به گزارش رویترز، بنیامین نتانیاهو سه شنبه (پانزدهم جوزا) گفت «آیت الله خامنه ای، حاکم ایران دو روز پیش نیت خود برای نابودی اسرائیل را اعلام کرد و دیروز نیز توضیح داد چگونه می خواهد این کار را بکند؛ با غنی سازی نامحدود برای تولید زرادخانه ای از بمب های اتمی.»

آقای نتانیاهو افزود: «این برای ما تعجب آور نیست؛ ما اجازه نمی دهیم ایران بمب اتم داشته باشد.»

اشاره ی نخست وزیر اسرائیل به دستورهایی است که علی خامنه ای دوشنبه در بیست و نهمین سالروز درگذشت بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران به سازمان انرژی اتمی داد و از جمله خواهان آماده کردن مقدمات رسیدن به غنی سازی اورانیوم تا ۱۹۰ هزار سو «فعالاً در چارچوب برجام» شد.

رئیس و سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران سه شنبه آغاز اقدامات لازم برای اجرای دستورهای رهبر نظام را اعلام کردند؛ ایران همزمان اعلام کرد که در نامه ی رسمی به آژانس بین المللی انرژی اتمی، ضمن تأکید

